

Brøndby Strandhotel

Lars Ellgaard · Tuesday, July 9th, 1912

Tiden fra 1890'erne og et halvt hundrede år frem var badehotellernes epoke. Borgerskabets mænd og kvinder fandt på at tage på landet om sommeren. Iført hvide jakker, lyse sommerkjoler og stråhatte nød de livet, når de indlogerede sig på de hoteller for sommergæster, som skød op langs badestrandene.

Mens de gamle landevejskroer blev brugt til at de rejsende kunne få den nødvendige hvile undervejs, var strandhotellerne udelukkende beregnet til afslapning. Et badehotel i Skagen reklamerede således for sig selv i 1912: "Man springer ud af Sengen, gaar hen til Vinduet og slaar det op. Luften fra Havet strømmer ind saa morgenfrisk og salt, at man formentlig kan mærke det paa Tungen, naar man slikker sig om Munden. Appetitten melder sig straks, og den første Frokost staar ogsaa allerede parat: Kaffe, The, Chokolade eller Mælk, med tilhørende Smør og Brød samt lidt Bagværk. Og saa ud for straks at tage sig et forfriskende Hav- og Luftbad fra Stranden, hvor Vandet bryder over de tre revler, saa at den samme Bølge skyller to, tre Gange over En, uden at man behøver at gaa mere end et Par Skridt ud i Havstokken, efter at man har klædt sig af i et af de bevægelige Badehuse".

Mange steder rystede de lokale på hovedet af de folk, der besøgte badehotellerne. Vandet var til at fiske i - ikke til at svømme i, mente de. Skagen og Fanø blev badelivets højborg, og her lå en hel række hoteller, hvor badegæsterne kunne indlogere sig, men også den nordsjællandske kyst og Bornholm fik sine hoteller for storbyfolk, der hungrede efter luft, strand og vand.

Hvad der er mindre kendt er, at der også på kysten syd for København blev opført badehoteller. I nyere tid har Greve Badehotel slået sit navn fast, men det første af slagsen ved Køge Bugt var Brøndby Strandhotel, som havde sin glansperiode i 1900-tallets første tiår.

Strandhotellet åbner 1912

Strandhotellet åbnede i sommeren 1912. Det blev bygget på jord, der havde tilhørt Mæglergården, som lå omtrent, hvor Hallingparken er i dag. Gården havde jord helt ned til stranden, og i 1909 udstykkedes to grunde fra Mæglergårdens jord. De to parceller ligger mellem Køgevej og stranden. Det er en muremester Fritz Jensen der køber de to grunde og opfører Strandhotellet.

I en omtale af hotellet fra Roskilde Dagblad den 1. juli 1912 hedder det at:

"Brøndby Strandhotel er Aabnet paa en imponerende hvid Bygning, som Arkitekt

Lønborg-Jensen har rejst på Avedøre Strand.”

Omtalen citerer videre hvad højrebladet "Vort Land" skrev om åbningen af strandhotellet:

“Det er en driftig Tanke af Murermester Fritz Jensen at bygge dette Badehotel og forsøge at drage Badegæsterne fra Nordkysten herved. ... Og naar der nu kommer Vognforbindelse mellem Endestationen for Linje 6 og Hotellet, skal det nok vise sig, at adskillelige finder Vejen.”

De positive formodninger viste sig ikke helt at holde stik, i hvert fald har hotellet en række forskellige ejere, igennem de ca. 30 år det eksisterer. I 1919 hedder indehaverne Johansen og A. Nielsen, og de sælger hotellet til en Søren Pedersen. Han har det dog kun en enkelt sæson, for allerede året efter overtager restauratør C. F. Johansen strandhotellet. Johansen dør imidlertid efter et par år, og hotellet overgår nu til Arthur Jensen, som driver det de næste 5 år. I 1929 står Albert Jacobsen som ejer, men i 1932 overtages det af et aktieselskab.

Muligvis er det nu en Hr. Carlsen - med tilnavnet "Rædselskomponisten" - der driver foretagendet på dette tidspunkt. I 1936 køber restauratør Svend Muchardt strandhotellet. Han havde restaurant Adlon i Nørregade i København, men drev strandhotellet ved siden af som sommerforretning. Adlon, som var en elegant danserrestaurant, var Danmarks første rigtige natklub. Muchardt bliver nok den sidste i rækken af ejere, for hotellet lukker formentlig kort før eller under besættelsen. Det eksisterer dog i 1939, hvor ejeren af restauratant Siesta i Glostrup overtager det. Det videreføres dog kun som kro uden mulighed for overnatning. Kroen lå i bygningen lige vest for selve hotellet.

Strandhotellet var ikke så stort som de tilsvarende, f.eks. i Skagen. Men alligevel opfyldte det fuldt ud de anvisninger, som var foreskrevet i "Haandbog for hotel- og restaurationsindustrien", fra 1945. "Byg lavt, lyst og festligt - med Glasdøre til brede Terrasser ud fra hvert Værelse. (...) En saadan terrasseopbygget, hvidkalket Facade med sribede Markiser, Glasdøre og hvide Jalousiskodder giver et festligt og sommerligt Indtryk. Virkningen forhøjes yderligere, saafremt man kan omkranse Bygningen med grønne Plæner".

Omtrent sådan så Brøndby Strandhotel ud: En hvidkalket bygning i to etager, hvor 2. salen dog ikke strakte sig i hele bygningens længde, og det gav i hver ende af bygningen plads til to terrasser. Fra den vestlige kunne man ad en trappe gå op på den øverste tagterasse, hvorfra Dannebrog vejede, så man på lang afstand kunne se hvor hotellet lå.

Foran bygningen lå en lille park, der nok de første mange år må have været et forblæst sted at opholde sig. Her var jo ingen bevoksning i forvejen, og det varede mange år, inden de træer som blev plantet i forbindelse med bygningen af hotellet, kunne give en vis form for læ for den friske havbrise. I mangel af bedre blev der opsat træer i potter, men de var nok nærmest beregnet til at skabe den rette park-agtige stemning. Foran huset stod endda et par palmer i specielle stenkummer! I parken kunne man sidde på de opsatte bænke og nyde udsigten over Køge Bugt.

Hotellet havde naturligvis værelser til de overnattende gæster, men det var også muligt at tage på én-dagsudflugt herud. På søn- og helligdage kunne man blive kørt til Brøndby Strand med bussen, der kørte fra Valby til Strandhotellet hver time, og i en periode var der skibsforbindelse fra hotellets bro til København.

Man var velkommen til at slå sig ned på hotellets plæne, der gik lige ned til stranden, og mod en entre på 25 øre kunne man i en lille pavillion danse til levede orkestermusik.

Senere blev pavillionen til en musiktribune, og der blev bygget overdækkede sidepladser rundt om den runde plæne, hvor dansen foregik. I haven var der desuden en overgang en keglebane. I 1930'erne fik hotellet desuden en pavillion på den nordlige side af Køgevejen. Stedet hed "ottekanten", for det var en ottekantet træbygning. Også her var der dans, og det fortælles, at der også blev holdt boksestævner. Ved Sankt Hans holdt hotellet et stort bål, der kunne ses vidt omkring. Skulle man bade, måtte man begive sig ud af den lange bro, som hørte til hotellet. Broen havde også en funktion om vinteren. Brøndby Strand Idrætsforening, der blev stiftet i 1935 manglede nemlig en vinter et sted at opføre sin dilettantforestilling. Foreningen fik så lov at låne hotellets sal, og her blev der bygget en scene op af ølkasser, hvorpå der blev lagt brædder fra hotellets badebro!

Efter at badehotellets æra var slut, blev hotellet overtaget af et børnehjem. Det fungerede dog kun en kortere årrække.

Strandhotellet efter 1950

I begyndelsen af 1950'erne blev bygningerne anvendt af Døveskolen i København. I 1955 købte Dansk Forsorgsselskab ejendommen for at indrette den til pension for, hvad man i dag vil kalde for socialt belastede unge. Og idag er det gamle Strandhotel, nu "**Brøndbyhus**" en institution under Kriminalforsorgen, hvor indsatte fra landets fængsler efter afsoning kan forberede sig på livet uden for murene.

Johannes Petersen, født 1894, har i 1982 fortalt til Lokalarkivet:

"I 1912 blev der bygget et strandhotel nede ved Brøndby Strand. Der var lavet en rund dansesal omtrent nede ved stranden. Der kun tag på, der var ikke noget på siderne. Så var det meningen at der skulle være bal om søndagen og lørdag aften. Det var 5-øres dans. Men dem der kom fra gårdene [dvs. de unge mennesker], de måtte ikke gå derned. 5-øres-dans var for tarveligt, så det var kun tjenstepigerne, der gik derned. Når man inklinerede for en dame, så stod der en mand med en hætte, som man skulle komme 5 øre i. Men det kneb så forfærdeligt med pigerne, der var masser af unge mennesker, der ville danse, men det var ikke det store sus. Så fandt restauratøren på, at han fik fat i nogle unge piger fra København. Der kom en 10-12 stykker derud, og det lavede lidt op. Så blev der lidt mere liv i den, jo! Jeg tror nok det var i 1912, at det blev bygget. Året efter fandt han på at lave en bro ud i Køge Bugt, og så kom der en båd inde fra København og lagde til, for at få nogle mennesker derud. Den sejlede to gange eller tre gange om dagen, og så sejlede de hjem om aftenen. Der blev så slæbt en masse mennesker ud alligevel. De kunne købe mad og alt sådan noget. der var værelser ovenpå, og der var stor restauration for nedan. Der var plads til mange mennesker. Det var kun om sommeren. Dengang gik vi også ned for at bade, og der

var ikke bygget noget langs kysten. De forskellige strækninger, de hørte til en gård. Så kørte man bare derned og smed tøjet og gik i vandet. Så bagefter skulle vi hen og se, om der var noget på hotellet. Der kunne man se, at der boede nogen ovenpå.”

This entry was posted on Tuesday, July 9th, 1912 at 1:09 pm and is filed under
You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.